УДК 004.056
Заікіна К.Є.[1], Зайко Т.А.[2]
[1]студ. гр. КНТ-128 НУ «Запорізька політехніка»
[2]канд. техн. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ТЕХНІЧНИЙ РЕГЛАМЕНТ ЗАСОБІВ КРИПТОГРАФІЧНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ

У XXI столітті вже майже неможливо здійснювати комерційну діяльність без використання комп'ютера, факсу, мобільного зв'язку і таке інше. Але ефективне використання високих технологій можливе лише за умови належного нормативно-правовому регулювання. Не є винятком і відносини, що виникають у зв'язку з використанням засобів криптографічного захисту інформації (засіб криптографічного захисту інформації). Раніше криптографічні системи з огляду на їх високу вартість і складності використовувалися лише правоохоронними органами. З поширенням же потужних і відносно дешевих персональних комп'ютерів з'явилася реальна можливість використання криптографії як громадянами, так і суб'єктами господарювання.

Для врегулювання використання засобів криптографічного захисту інформації в Україні протягом останніх п'яти-семи років був прийнятий ряд нормативно-правових актів, найважливішими з яких є Положення про порядок здійснення криптографічного захисту інформації в Україні, затверджене Указом Президента України від 22 травня 1998 року № 505, Положення про порядок розроблення, виробництва та експлуатації засобів криптографічного захисту конфіденційної інформації та відкритої інформації з використанням електронного цифрового підпису (ЕЦП), затверджене наказом Департаменту спеціальних телекомунікаційних технологій та захисту інформації Служби безпеки України (Департамент) № 53 від 30 листопада 1999 року (Положення про засоби криптографічного захисту інформації) та Закон України «Про електронний цифровий підпис» від 22 травня 2003 року.

Зазначені нормативно-правові акти визначають порядок розробки, виробництва і експлуатації як звичайних засобів криптографічного захисту інформації, так і використовують засоби ЕЦП. Проте неоднозначність певних правових норм Положення про засоби криптографічного захисту інформації ускладнює або робить неможливим його застосування до певних правовідносин, які виникають у зв'язку з експлуатацією засобів криптографічного захисту інформації та ЕЦП суб'єктами господарювання на Україні.

Кабінет Міністрів України затвердив Технічний регламент засобів криптографічного захисту інформації. Про це повідомила Держслужба спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Відповідну постанову «Про затвердження Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформації» прийнято на засіданні Уряду 21 жовтня 2020 року.

Технічний регламент засобів криптографічного захисту інформації (КЗІ) встановлює вимоги до кожного етапу життєвого циклу засобів КЗІ, призначених для захисту відкритої та/або конфіденційної інформації, у відповідності до міжнародних стандартів, що дозволить підвищити рівень довіри до результатів таких процедур.

«Ухвалення цього акту є важливою частиною виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС і гармонізує національне законодавство з міжнародними та європейськими нормативними документами», – йдеться у повідомленні.

Мова йде, зокрема, про імплементацію положень Регламенту Європейського Парламенту та Ради від 23 липня 2014 року про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій в межах внутрішнього ринку та про скасування Директиви 1999/93/ЄС та відповідно до положень Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності».

Згідно з основними положеннями Технічного регламенту засоби КЗІ вважатимуться такими, що відповідають його суттєвим вимогам, якщо в них реалізовано норми ДСТУ ISO/IEC 19790 «Інформаційні технології. Методи захисту. Вимоги безпеки до криптографічних модулів».

Також оцінка відповідності засобів КЗІ має виконуватись відповідно до вимог ДСТУ ISO/IEC 24759 «Інформаційні технології. Методи захисту. Вимоги до тестування криптографічних модулів».

Для введення в обіг засобів КЗІ виробники мають забезпечити відповідність процесів їх розроблення та виготовлення суттєвим вимогам регламенту.

Адміністрація Держспецзв'язку, у межах сфери своєї відповідальності, перевірятиме відповідність засобів КЗІ вимогам Технічного регламенту.

Постанова набирає чинності з 01 січня 2022 року. Водночас до 1 січня 2027 року засоби КЗІ, які введено в обіг до дня набрання чинності постанови, можуть бути присутні на ринку та введені в експлуатацію.

Підводячи підсумки можна сказати, що акт для забезпечення захисту інформації та електронних систем дуже важливий, так як зараз розробка засобів криптографічного захисту інформації майже не врегульована законодавством та не відповідає сучасному технічному рівню та міжнародним стандартам. Кабінет Міністрів робить все для того, щоб запровадити обов'язкові вимоги національних стандартів у сфері безпеки інформації до засобів КЗІ, процедури оцінки їх відповідності вимогам законодавства.